

کد درس: ۰۴

نام درس: روشها و فنون آموزش در جامعه یا سیستم بهداشتی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ عملی

هدف کلی درس:

شناخت مفاهیم، روشها و اصول آموزش و کاربرد آنها در آموزش به مراجعین

شرح درس:

انواع روشها و الگوهای آموزشی در سیستم بهداشتی را تشریح و با یکدیگر مقایسه نموده، علل نیاز، انتخاب و کاربرد روشهای جدید را با توجه به اهداف آموزشی بیان نماید و با هماهنگی استاد مهارت لازم را بکار گیرد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

الف: (نظری ۱۷ ساعت)

- اهداف و اصول آموزش در سیستم بهداشتی
- انواع آموزش در سیستم بهداشتی
- برنامه ریزی و ارزشیابی در آموزش بهداشت
- ۱- اصول برنامه ریزی آموزشی
- ۲- ارزشیابی فرایند آموزش و ارزشیابی: ابزارهای اندازه گیری، ارزشیابی تشخیصی، ارزشیابی تأثیر، ارزشیابی پیامد، ارزشیابی فراگیر
- پرسشهای آزمون ارزشیابی: پرسشهای نوشتاری (تشریحی)، صحیح، غلط، چند گزینه ای، جורساز
- اندازه گیری سنجش رفتار
- اندازه گیری و سنجش نگرش (انتخاب جبری، لیکرت، قالب ناهمسان معنایی (semantic differential format)
- الگوها و تئوریهای تغییر رفتار
- تئوریها و مدل های متمرکز بر تغییر رفتار بهداشتی: (عوامل درون فردی، میان فردی، سازمانی و نهادی، جامعه، سیاست عمومی)

روشها و فنون آموزش به مراجعین

۱- مروری بر هدفهای آموزشی (هدفهای تربیتی یا هدفهای رفتاری) از دیدگاه بلوم

۲- تعیین فعالیتهای آموزشی و انتخاب شیوه مناسب آموزش به مراجعین

- سخنرانی

- پرسش و پاسخ (مهارتهای پرسش کردن بر اساس طبقه بندی شناخت بلوم)

- نمایش (Demonstration)

۳- چگونگی استفاده از وسایل کمک آموزشی

- نحوه استفاده در هر یک از فعالیتهای آموزشی

۴- آشنایی با روشهای نوین در آموزش

- معرفی چهار الگوی آموزش به مراجعین (الگوی پیش سازمان دهنده، الگوی مشکل گشایی،

الگوی فردمداری، روش طلبگی)

- آشنایی و کاربرد با سایر روشهای نوین در آموزش

- اداره رفتار فراگیر

- موقعیت در تدریس

- بررسی روشهای انضباطی

- روش تغییر و اصلاح رفتار

- روش آزادی عمل

- روش متعادل و تلفیق شده اجتماعی و فردی و غیره

-نیازسنجی مراجعین برای آموزش بهداشت

ارتباطات در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

۱- انواع ارتباط (کلامی، غیر کلامی و فرا ارتباط)

۲- عوامل تعیین کننده ارتباط موثر (گوش کردن، انعطاف پذیری، سکوت، شوخ طبعی، فاصله)

۳- موانع ارتباط موثر

۴- شگردهایی در ارتباط بهداشتی-درمانی (تمرکز بر شخص، بازتاب، کمک به شخص برای خود

روشنگری، استفاده از سکوت)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

محتوا: تمرین آموزشی افراد بر اساس سر فصل درس نظری و انجام فعالیتهای ذیل:

اجرای آموزش نمونه در کلاس با حضور همکلاسان و بحث و نقد

مشاهده نحوه آموزش مدرسان در کلاسهای رسمی و بحث و نقد

Role playing در مباحث مختلف مشاوره تحت نظر استاد

منابع اصلی درس:

- 1- J Park, K Park. Park's textbook of prevention and social medicine, Last edition
- 2- Barbara K. Rimer K, Glanz K. Viswanath Health Behavior and Health Education: Theory, Research, and Practice. Jossey-Bass, Last edition
- 3- James T. James F G. McKenzie R R. Cumming CB Principles and Foundations of Health Promotion & Education, Last edition.
- 4- Butler T. Principles of health education and health promotion, Last edition
- 5- jedith A Graef, John P Elder, Elizabeth Mills Booth Communication for health and behaviour change, Last edition

۶- حیدر نیا علیرضا ، مباحثی در فرآیند آموزش بهداشت، آخرین چاپ

۷- صفاری محسن ، شجاعی زاده، داوود، اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، آخرین چاپ

چاپ

۸- حاتمی حسین. و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی، جلد اول. آخرین چاپ

۹- چارندارال راماند، ترجمه: احدیان محمد. تکنولوژی آموزشی. آخرین چاپ

۱۰- فردانش هاشم. مبانی نظری تکنولوژی آموزشی. آخرین چاپ

۱۱- محسنیان راد مهدی. ارتباط شناسی. آخرین چاپ

۱۲- ساروخانی باقر، جامعه شناسی ارتباطات. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس
- شرکت در امتحان کتبی میان ترم و پایان ترم
- تدریس در یک کلاس با نظر استاد
- تهیه آزمون برای تدریس انجام شده و تجزیه و تحلیل آنها با استفاده از اصول و ارزشیابی (تعیین قدرت تشخیص، شاخص دشواری، اعتبار و غیره)